

NIEPUBLICZNA SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W GDAŃSKU

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Niepubliczna Szkoła Przysposabiająca do Pracy w Gdańsku powołana została przy Polskim Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Gdańsku, w celu umożliwienia kontynuacji nauki i rozwijania umiejętności i kompetencji do podjęcia nowych obowiązków w rodzinach oraz społeczeństwie młodzieży niepełnosprawnej. NSPdP jest typem szkoły niepublicznej, o uprawnieniach szkoły publicznej. Jest trzyletnią szkołą specjalną przysposabiającą do pracy, przeznaczoną dla absolwentów gimnazjów specjalnych, uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r (Dz. U. Nr 78 poz.483 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r, Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.60).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).

MODEL ABSOLWENTA

NSPdP w Gdańsku wyposaża swojego absolwenta w kluczowe kompetencje osobiste i społeczne:

TOŻSAMOŚĆ

- jestem samodzielny

- komunikuję się
- jestem świadomy własnej niepełnosprawności
- rozpoznaję i kontroluję emocje
- dbam o bezpieczeństwo swoje i mojego otoczenia
- pełnię różne role społeczne
- znam wartość pracy

ASERTYWNOŚĆ

- mówię NIE
- dokonuję wyborów
- wyrażam własne zdanie
- znam prawa i obowiązki osób z niepełnosprawnością

EMPATIA

- współpracuję
- współdziałam
- integruję

KREATYWNOŚĆ

- jestem aktywny
- jestem twórczy.

CELE PROGRAMU

W pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną cele wychowania i nauczania traktujemy łącznie określając je także jako cele edukacji lub cele rewalidacji. Głównym zadaniem naszej szkoły jest szeroko rozumiana edukacja i rewalidacja uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, która przyczynia się do ich wszechstronnego rozwoju na miarę możliwości indywidualnych oraz przygotowuje ich do codziennego życia tak, by byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem i by mogli uczestniczyć w życiu społecznym. Mając na uwadze wszechstronny rozwój ucznia i zmiany w jego osobowości a także przygotowanie do życia w społeczeństwie został skonstruowany **program wychowawczo - profilaktyczny**, w którym zawarte są zadania uwzględniające wychowanie edukacyjne, promowanie zdrowego stylu życia, promowanie aktywności fizycznej i obniżanie poziomu agresji i nadpobudliwości psychoruchowej uczniów. Zadania określone w programie wychowawczo-profilaktycznym są realizowane w poszczególnych oddziałach, uwzględniając potrzeby konkretnego oddziału, a także potrzeby indywidualne uczniów. Wsparcie emocjonalne, intelektualne, fizyczne i społeczne daje uczniowi działalność profilaktyczna szkoły. Praca dydaktyczna w NSPdP oparta jest na indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych. Programy takie ustalane są dla każdego ucznia odrębnie na podstawie oceny poziomu jego funkcjonowania z uwzględnieniem treści zawartych w podstawie programowej.

Z powyższych przesłanek wynika misja NSPdP, która jest także podstawą programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły.

„OBDARZAMY SZACUNKIEM I MIŁOŚCIĄ UCZNIÓW I NIE SZCZĘDZIMY WYSIŁKÓW,
ABY KAŻDEMU STWORZYĆ WARUNKI WSZECHESTRONNEGO ROZWOJU
NA MIARĘ JEGO INDYWIDUALNYCH MOŻLIWOŚCI I POTRZEB”.

POWINNOŚCI WYCHOWAWCY

Przed wychowawcą w szkole (nauczycielem-terapeutą) oraz pozostałymi pracownikami, podczas nieprzerwanej drogi edukacyjnej młodego człowieka, stoją wielkie zadania. Dokumentem obowiązującym w placówce, a wspierającym działania podejmowane przez pracowników w ramach realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego jest *Kodeks etyczny pracownika PSONI*, w myśl którego, każdy pracownik (nauczyciel - terapeuta, fizjoterapeuta, psycholog, terapeuta, itd.):

- ✓ równo traktuje wszystkie osoby z niepełnosprawnością intelektualną;
- ✓ okazuje szacunek oraz respektuje prawo do samostanowienia osoby niepełnosprawnej;
- ✓ rzetelnie stara się realizować misję PSONI;
- ✓ świadomie, zgodnie z ciągle pogłębianą wiedzą merytoryczną oraz intuicją, realizuje indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne;
- ✓ kształtuje w sobie pożądane cechy charakteru, takie jak cierpliwość (gdyż nauka każdej czynności posuwa się do przodu bardzo małymi krokami i trwa długo) oraz pokorę (bo to nie nauczyciel kieruje uczniem, ale uczeń prowadzi nauczyciela odkrywając przed nim tajemnice swojego umysłu i serca);
- ✓ dba o dobre imię PSONI oraz szkoły i właściwy wizerunek uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w otwartym środowisku.

TREŚCI WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE¹

Opracowując program wychowawczo - profilaktyczny w NSPdP obracamy się w czterech obszarach, którymi są:

- I. WYCHOWANIE EDUKACYJNE
- II. WYCHOWANIE PROZDROWOTNE, PROFILAKTYKA I EDUKACJA EKOLOGICZNA
- III. WYCHOWANIE SPOŁECZNE I PROFILAKTYKA NIEDOSTOSOWANIA SPOŁECZNEGO
- IV. WYCHOWANIE OBYWATELSKIE

¹ Załącznikami do programu wychowawczo - profilaktycznego są: indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne każdego ucznia, roczne rozkłady materiału oddziałów, terminarz uroczystości szkolnych i imprez okolicznościowych i „Księga wyjść” szkoły.

AD - WYCHOWANIE EDUKACYJNE

Celem wychowania edukacyjnego jest umożliwienie młodzieży realizację indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych dostosowanych do ich potrzeb i możliwości.

ZAKRES ZADAŃ	DZIAŁANIA W ZAKRESACH	OSOBA REALIZUJĄCA PROGRAM	UWAGI DO REALIZACJI PROGRAMU
1. Podtrzymywanie, utrwalanie i rozwijanie umiejętności z zakresu samoobsługi i czynności dnia	- utrwalanie i rozwijanie umiejętności samoobsługowych związanych z jedzeniem, piciem, toaletą, ubieraniem i rozbieraniem się oraz innymi czynnościami dnia; - kształtowanie umiejętności przygotowywania posiłków, dań w ramach pracowni kulinarnej; - nauka wykonywania czynności porządkowych i innych czynności dnia w ramach pracowni porządkowej;	zespół terapeutyczny	Wszystkie zadania dostosowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości każdego ucznia, realizowane są we współpracy z rodzicami. Realizacja zadań jest monitorowana i modyfikowana w kontekście potrzeb uczniów.
2. Sfera poznawcza	- rozwijanie umiejętności poznawczych dotyczących orientacji w czasie, otoczeniu; - ćwiczenia percepcji zmysłów; - rozwijanie podstawowych wiadomości z zakresu przyrody, matematyki, języka – utrwalanie i rozwijanie „umiejętności szkolnych”; - rozwijanie umiejętności poznawania świata; - poznawanie skutków własnych działań, rozwijanie aktywności własnej; - odkrywanie własnych możliwości - talentów, predyspozycji; - rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży (zajęcia z wykorzystaniem komputerów, tabletów, tablic multimedialnych).	zespół terapeutyczny	
3. Poruszanie się i sprawność manualna	- utrwalanie i rozwijanie umiejętności związanych z poruszaniem się, motoryką dużą i małą oraz doświadczaniem własnego ciała; - czynności związane z pobudzaniem pracy mięśni; - gry i zabawy sportowe; - zajęcia W-F oraz zajęcia sportowe; dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.	fizjoterapeuci, zespół terapeutyczny	

4. Umiejętności społeczne i komunikacja	- rozwijanie umiejętności rozumienia mowy; - rozwijanie umiejętności werbalnego i alternatywnego porozumiewania się; - nauka wyrażania emocji i potrzeb, dokonywania wyborów oraz odczytywania emocji innych osób; - nauka poprawnego nawiązywania kontaktu i utrzymywania go; - umiejętność współpracy w grupie; - kształtowanie umiejętności społecznych (używanie zwrotów grzecznościowych, współzawodnictwo, wykonywanie pracy); - kształtowanie gotowości do podjęcia pracy / obowiązków - prowadzenie Kawiarenki na terenie Szkoły (Kawiarenka „Cafe Galeria”); - nauka zasad obowiązujących w grupie, podczas zajęć; - nauka poprawnego zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach; - kształtowanie postaw, wychowanie do wartości: • budowanie systemu wartości, wzorców zachowań, nawyków i norm społecznych, • kształtowanie własnej osobowości • przygotowanie do życia • szacunek dla drugiej osoby.	logopeda/ specjalista komunikacji alternatywnej/ zespół terapeutyczny	Program opisujący działalność „Cafe Galeria”
5. Wychowanie religijne	- działania określone na podstawie treści zawartych „Programie nauczania religii uczniów z upośledzeniem umysłowym A. Kielar, ks. J. Tomczak - W ramionach Ojca; - celebrowanie świąt religijnych: Boże Narodzenie, Wielkanoc, Wszystkich Świętych; - wybrane zagadnienia z zakresu etyki.	katecheta, zespół terapeutyczny	
6. Działania twórcze i aktywność własna uczniów	- działania umożliwiające uczniom wykazanie własnej aktywności w różnych sferach; twórczości (plastyka, technika, muzyka itp.); - uczestnictwo w różnych dziedzinach sztuki (przedstawienia teatralne, wystawy, koncerty...), także współtworzenie i aktywny udział w życiu artystycznym szkoły; - prace wykonywane w ramach pracowni artystycznej - wykonywanie przedmiotów z wykorzystaniem różnych technik dekoracyjnych; - upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży (kącik czytelniczy, biblioterapia, obchody Tygodnia Książki, biblioteka).	zespół terapeutyczny	
7. Wyrównywanie szans edukacyjnych	- zwiększanie szans rozwoju uczniów uwzględniając indywidualizację zadań wobec wychowanków (dostosowanie do potrzeb ucznia stanowiska pracy / nauki, wyposażenie w sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny, pomoce dydaktyczne - także wsparcie rodziny ucznia w tym zakresie.	zespół terapeutyczny	

AD - WYCHOWANIE PROZDROWOTNE, PROFILAKTYKA I EDUKACJA EKOLOGICZNA

Celem wychowania profilaktycznego i prozdrowotnego jest czuwanie nad zdrowiem i kondycją fizyczną uczniów.

ZAKRES ZADAŃ	DZIAŁANIA W ZAKRESACH	OSOBY REALIZUJĄCE PROGRAM	UWAGI DO REALIZACJI PROGRAMU
1. Zdrowie i dobra kondycja fizyczna uczniów	- dostosowanie najbliższego środowiska do potrzeb uczniów: a) odpowiednia temperatura i przewietrzenie pomieszczenia, b) odpowiednia dieta , c) wyposażenie pomieszczeń placówki w odpowiedni sprzęt (podnośniki, regulowane kozetki, środki higieniczne i dezynfekujące, uchwyty, poręcze, siedziska) - odpowiedni do temperatury dobór garderoby (w pomieszczeniach, na spacerach); - aktywność ruchowa (ćwiczenia gimnastyczno-korekcyjne, masaż) w celu zachowania mięśni w jak najlepszej kondycji i zapobiegania odleżynom; - prace zespołu ds. psychologiczno-medyczno-socjalnych, którego zadaniem jest analiza stanu fizycznego, stanu zdrowia i sytuacji bytowej uczniów oraz działania zmierzające do poprawy sytuacji ucznia; - regularne konsultacje z lekarzem pediatrą i medycyny paliatywnej oraz lekarzem rehabilitacji w celu utrzymania jak najlepszej kondycji uczniów; - codzienne monitorowanie stanu zdrowia i kondycji wychowanków przez pielęgniarkę.	dyrektor, pielęgniarka, zespół terapeutyczny, rodzice	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb ucznia jest podstawą do podjęcia jakichkolwiek działań edukacyjnych i wychowawczych.
2. Zabezpieczenie zdrowia z uwagi na występujące u uczniów choroby przewlekłe i nawracające	- stosowanie się do zaleceń lekarza, dostrzeganie „pierwszych symptomów” wystąpienia choroby i właściwe reagowanie, umiejętność wnikliwej obserwacji uczniów; - w przypadku stwierdzenia pierwszych symptomów infekcji podejmowanie działań w kierunku uniemożliwienia rozprzestrzeniania się choroby, udzielenie pomocy medycznej i wdrożenia odpowiedniego leczenia (odizolowanie wychowanka, powiadomienie rodziców/opiekunów, wizyta u lekarza, leczenie, uzyskanie zaświadczenia lekarskiego o zdolności ucznia do udziału w zajęciach na terenie Szkoły).	dyrektor, pielęgniarka, zespół terapeutyczny, rodzice	

3. Wyrabianie u uczniów nawyków związanych z ochroną zdrowia, higieną osobistą	- wyzwalanie ekspresji i rozwijanie sprawności ruchowej (zajęcia sportowe) - kształtowanie umiejętności oceny stanu pogody, rozpoznawania pory roku, odpowiedniego doboru garderoby; - kształtowanie umiejętności bezpiecznego poruszania się, dbania o bezpieczeństwo innych; - kształtowanie umiejętności korzystania z usług służby zdrowia/pielęgniarki w szkole; - nauka dbania o higienę, kształtowanie nawyków higienicznych (osobistych, higiena żywienia, higiena przy pracy); - kształtowanie umiejętności przestrzegania przepisów i zasad BHP; - kształtowanie umiejętności bezpiecznego wypoczynku po wysiłku.	zespół terapeutyczny	
4. Edukacja ekologiczna	- nabywanie i rozwijanie podstawowych zachowań proekologicznych, kształtowanie właściwych postaw wobec środowiska naturalnego; - poszerzanie wiedzy z zakresu środowiska przyrodniczego; - kształtowanie zachowań poprawnych (dbanie o rośliny, zwierzęta, segregacja śmieci itp.); - udział w imprezach o charakterze proekologicznym (konkursy, festyny).	zespół terapeutyczny	

AD - WYCHOWANIE SPOŁECZNE I PROFILAKTYKA NIEDOSTOSOWANIA SPOŁECZNEGO

Celem wychowania społecznego jest umożliwienie uczniom współlistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i środowisku oraz korzystanie z dóbr kultury i rekreacji otwartego środowiska.

ZAKRES ZADAŃ	DZIAŁANIA W ZAKRESACH	OSOBY REALIZUJĄCE PROGRAM	UWAGI DO REALIZACJI PROGRAMU
1. Zajęcia w grupach	- nauka współdziałania w swojej grupie (nawiązywanie, utrzymanie kontaktów, kształtowanie umiejętności, współpracy współdziałania, zabawy).	zespół terapeutyczny	
2. Zajęcia (uroczystości) na terenie szkoły	- nawiązywanie do tradycji i obrzędów; - nauka nawiązywania bliskich, serdecznych kontaktów w zespole / szkole poprzez udział w uroczystościach szkolnych (terminarz uroczystości szkolnych i imprez okolicznościowych);	zespół terapeutyczny	

	- aktywny udział w przygotowaniach do uroczystości; - kształtowanie umiejętności adekwatnego zachowania się w różnych sytuacjach społecznych.		
3. Zajęcia w otwartym środowisku (wyjścia)	- udział w spacerach, wycieczkach do kina, teatru, galerii i innych wyjściach celowych, nauka adekwatnego reagowania na nowe otoczenie; - nauka bezpiecznego poruszania się w terenie; - przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w różnych miejscach publicznych.	zespół terapeutyczny	
4. Kształtowanie właściwego stosunku do obowiązku szkolnego	- wypracowywanie gotowości do podjęcia nauki, budowanie relacji nauczyciel - uczeń; - czuwanie nad realizacją obowiązku szkolnego (kontrola frekwencji uczniów, czuwanie nad terminowością badań w PPP).	dyrektor, zespół terapeutyczny	
5. Współpraca z rodzicami	- współpraca z rodzicami w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz indywidualnych programów terapii uczniów (kontrakt, zespoły terapeutyczne, zebrania z rodzicami, konsultacje); - udzielanie wsparcia rodzinom (Klub Rodzica, konsultacje, indywidualne wsparcie w sytuacjach trudnych); - współpraca z pracownikiem socjalnym, monitorowanie sytuacji rodzinnych uczniów.	dyrektor, zespół terapeutyczny	
6. Budowanie wizerunku szkoły	- współpraca z osobami, organizacjami, instytucjami na rzecz Szkoły; - udział uczniów, rodziców i pracowników w życiu społecznym (uroczystości, imprezy poza szkołą); - udział uczniów w konkursach np. plastycznych, olimpiadach, zawodach sportowych; - dbanie o dobry wizerunek szkoły w środowisku.	zespół terapeutyczny	
7. Profilaktyka niedostosowania społecznego	- diagnoza zachowań uczniów; - korygowanie zachowań niepożądanych (agresja, autoagresja, niepoprawne sposoby nawiązywania kontaktów i zachowania w grupie); - kształtowanie właściwych postaw wobec negatywnych zachowań społecznych; - działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań; - uczestnictwo uczniów w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych postaw.	zespół terapeutyczny	

8. Wspieranie uczniów i ich rodzin w okresie dorastania	- ocena poziomu rozwoju uczniów; - indywidualne dostosowywanie proponowanych aktywności do etapu rozwoju ucznia; - edukowanie rodziców i pracowników w zakresie wiedzy odnośnie okresu dojrzewania poprzez spotkania i materiały informacyjne, broszurki, projekcje filmowe, spotkania ze specjalistami; - pomoc rodzicom w wyjaśnieniu i pracy nad zachowaniami trudnymi, charakterystycznymi dla okresu dorastania.	dyrektor, pielęgniarka, zespół terapeutyczny	Wykorzystanie opracowanej w placówce broszury o dojrzewaniu - „Z pamiętnika nastolatka”
---	--	--	---

AD - WYCHOWANIE OBYWATELSKIE

Celem wychowania obywatelskiego jest umożliwienie uczniom poznawania „małej ojczyzny”, tradycji regionu, symboli narodowych i wartości patriotycznych.

ZAKRES ZADAŃ	DZIAŁANIA W ZAKRESACH	OSOBY REALIZUJĄCE PROGRAM	UWAGI DO REALIZACJI PROGRAMU
1. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym	- zajęcia z zakresu edukacji obywatelskiej dla uczniów - upowszechnianie obyczajowości i obrzędowości, nauka symboli państwowych (flaga, godło); - zapoznanie z kulturą i tradycjami polskimi, wspólne obchodzenie uroczystości narodowych; - wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych - spotkanie integracyjne dla wszystkich uczniów, pracowników i gości z okazji Święta Niepodległości 11 listopada).	zespół terapeutyczny	Prowadzenie elementów zajęć z zakresu edukacji obywatelskiej „Teraz My”.
2. Edukacja regionalna	- poznawanie miasta, regionu (wycieczki, zajęcia poznawcze - także w terenie); - poznawanie kultury Pomorza i całego Trójmiasta, uczestnictwo w imprezach i uroczystościach w szkole, w mieście, aktywny udział uczniów w życiu miasta, dzielnicy;	zespół terapeutyczny	
3. Przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym	- zajęcia (uroczystości) na terenie szkoły udział w uroczystościach, zaangażowanie uczniów; - zajęcia w otwartym środowisku (wyjścia) zwiedzanie miejsc pamięci narodowej, zabytków Gdańska; - poznawanie „małej ojczyzny”, jej mieszkańców, zwyczajów, tradycji; - spotkania z przedstawicielami określonych środowisk; - usamodzielnienie i przygotowanie do funkcjonowania w społeczeństwie - kształtowanie właściwych postaw uczniów jako członków społeczeństwa.	zespół terapeutyczny	

Program wychowawczo - profilaktyczny został zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 29 sierpnia 2017 roku Niepublicznej Szkoły Przysposabiającej do Pracy w Gdańsku i przyjęty do realizacji na rok szkolny 2017/2018. Zespół wychowawczy szkoły określa plan pracy i zadania do realizacji w danym roku szkolnym.

Program wychowawczo - profilaktyczny podlega ewaluacji i modyfikacji. Zespół wychowawczy szkoły podejmuje działania diagnostyczne dotyczące rozpoznania potrzeb szkoły, wykorzystuje wyniki ewaluacji dotychczas podejmowanych w szkole działań w zakresie wychowania i profilaktyki oraz weryfikuje oczekiwania rodziców w zakresie efektów wychowania.

Wyniki pracy zespołu wychowawczego będą stanowić źródło informacji wykorzystywanych w procesie corocznej oceny sytuacji wychowawczej i skuteczności działań profilaktycznych podejmowanych przez szkołę.